

Cílem této práce - a to cílem základním, k jehož naplnění budou ostatní cíle pouhými nástroji - tedy bude především vymezení, popsání a roztřídění základních vztahů mezi účetnictvím a obchodním právem.

Nutným předstupněm splnění tohoto cíle ale zároveň i podstatnou částí odpovědi na tuto hlavní otázku, otázku, již si tato dizertační práce klade, bude tedy i zodpovězení otázky, zda lze vůbec hovořit o „účetním právu“ jako o samostatném právním odvětví či zda toto účetní právo není ve skutečnosti pouze jednou specifickou oblastí některého jiného právního odvětví, například právě práva obchodního.

Jako prostředek k naplnění výše uvedeného hlavního cíle si tato dizertační práce zvolila tři dílčí cíle, resp. tři dílčí oblasti zkoumání. Jednotlivé závěry vyplývající z těchto dílčích cílů, resp. oblastí, pak ve svém souhrnu objasní hlavní naznačenou otázku.

Prvním z těchto tří dílčích cílů bude historický vývoj účetnictví. Jde sice o část, která bude již ze samé povahy věci do značné míry neoriginální a založená především na studiu jiné odborné literatury, nicméně tato část se jeví jako zcela nezbytná. Její zařazení je vedeno především nutností zjistit, zda se pohled na místo právní úpravy účetnictví v celém právním systému v průběhu času měnil, či zda se - podobně jako např. vymezení práva veřejného a soukromého¹ - ustálil již v dávné minulosti a nelze proto u něj ani očekávat žádný zásadní vývoj.

Druhým ze tří dílčích cílů bude vymezení a identifikace právních norem tvořících objektivní účetní právo. Tento cíl se může na první pohled jevit jako velmi triviální a takovým by jistě i byl, pokud by mělo zůstat u pouhého výčtu jednotlivých platných norem pozitivního práva platného v České republice. Právě účetní právo je však do značné míry ovlivněno existencí systému určitých obecných zásad (obecných principů), které se vyskytují v zásadě bez ohledu na geografickou či historickou lokalizaci. Bude tedy vhodné vymezit tyto zásady a věnovat se i otázkám, jaká je

právní povaha těchto zásad (tzn. zda vůbec jsou prameny práva) a jejich porovnání s jinými druhy obecných zásad, např. zejména s obchodními zvyklostmi. Podstatná část tohoto oddílu se bude proto zabývat těmito zásadami, byť ani ostatní prameny účetního práva nelze ponechat zcela bez povšimnutí. V rámci této části práce pak bude snahou i to, aby shromážděné prameny daly odpověď na otázku, čím vším je obchodní zákoník ovlivňován, jaké jsou jiné normy, v jejichž sousedství existuje a jaké jsou tedy vzájemné vztahy mezi těmito normami.

Posledním z naznačených cílů, jemuž bude věnována obsahově nejrozsáhlejší část této práce, bude roztřídění a zkoumání konkrétních vztahů mezi pozitivní úpravou účetnictví a pozitivní úpravou obchodního práva v České republice. Tato část se bude věnovat zejména konkrétním a specifickým institutům, které se vyskytují v obou právních odvětvích, které však mají v každém z nich zároveň poněkud odlišný obsah. Zároveň se bude však věnovat i obecnějším vztahům, například pokud jde o využití funkcí účetnictví jako samostatného informačního systému při právním dokazování existence či neexistence určitých skutečností.